

JAUNAIS CĒL'S

Agrofirmas «Sorkonais Oktobris» laikrokssts

Cena 5 kap.

NEVIS SLINKOJOT

Ne-vis slin-ko-jot un pūs - tot
Tautu labā godā cēl, Bet pīa prāta
gaismas klūstot, Tauta zied un teuta zel.
Tauta zied un tauta zel.

Ja ikviens tik zemē sētu

Vienu graudu veselu,

Kas tad izskaitit gan spētu

Zelta kviešu krājumu.

Bet, kas lielīdamies pārdot

Ved uz tirgu pelavas,

Tas kā pelus, vējam ārdot,

Zūd no ļaužu piemiņas.

Lāčplēša dienā

Pēr vēl nedroši, bet šogad jau valsts svētku rangā tika atzīmēta Lāčplēša diena, kad tau-ta atcerējās savus daudzajos karos kritušos varoņus un, godinot viņu piemiņu ar aizdegātām svečēm, vēl stingrāk apnemtos ar godīgu darbu stipri-nāt mieru virs zemes. Dienā pie dzīvojamām un sabiedriskajām mājām plīvoja sarkan-

Iesvētīts skolas karogs

Pagājušajā svētdienā Riebinu katoļu draudzes dievnams uzņēma vietējās skolas pedago-gus un audzēknus — te pēc svētās Mises tika iesvētīts šīs skolas karogs. Līdz šim sarkan-baltsarkanais audeklis, ko skola izkāra svētku un svināmās die-nās, svītīgos brīzīs bija parasta drāna, lai arī tas tomēr bija valsts simbols, tagad, apliecinātīgi pret augsto simboli tiks nodots no paaudzes Nobeigums 2. lappusē

Tēvzemes nedēļa

Šī nedēļa mūsu rajonā skolu vēsturē ieies ar nosaukumu «Tēvzemes nedēļa». Tas ir pa-sākumu cikls, kas veltīts Lat-vijas Republikas proklamēšanas dienai — 18. novembrim.

Preijs tas sākās ar izstādes atklāšanu — pirmdien rajona grāmatu namā «Latgale» atklāja izstādi «No vecmāmiņas pū-ra lādes». Taja savāktī fanta-sietišķas mākslas darbi — adi-jumi, audumi, pinumi, izšuvumi ar šai pusei raksturīgajiem rotājumiem. Kopš otrdienas rajona kulturas namā varēja apliecinātīgi rajona bērnu labāko zīmējumu izstādi «Skaistu kop-sim tēva sētus». Trešdien intere-sentī apmeklēja skolu daili-satāju konkursu, bet šodien plānotā tīkšanās ar ievēroja-miem novadniekiem, kas nāku-ši no mūsu rajona un ar savu darbu — pazīstami višā re-publīkā. Tobrīd, kad fapa šī informācija, vēl nebija precīzi zināmi tīkšanās dalībnieki.

Pasākuma organizators ir ra-jona skolēnu jaunrades nama darbinieku kolektīvs. Tā vadī-tāja — jaunrades nama direkto-re Tatjana Kolosova, stāstīja: «Mēs bijām patīkami pārsteig-

ti par atsaucību, ar kādu mūsu ierosinājumu sarīkot Tēvzemes nedēļu uzņēma gan latviešu, gan krievu skolās. Piemēram, zīmējumu konkursam atsūtīti vairāk nekā simti darbu. Visu vecumā grupu skolēni rāda, kā viņi gribētu pārveidot sa-vas dzīmītās mājas apkārti, lai Latvija atkal kļūtu skaista un. sakopta. Ipaši aktīvi bijuši 3.—7. klašu audzēkņi.

Gandrīz visās skolās orga-nizēja viktorīnu par rajona vēsturi un kultūru. Tēvzemes nedēļa notika visu atsevišķo pa-sākumu uzvarētāju apbalvošana.

Tēvzemes nedējas pasākumi ritēja arī Riebiņu vidusskolā. Tie sākās jau Lāčplēša dienā — 11. novembrī, kad tika ie-svētīts skolas karogs (skaf. at-tēlos). Pirmdien notika daili-satāju konkursu, otrdien rezumēja zīmējumu konkursu, pēc tam — zināšanas par rajona kultūru un vēsturi. Vārds tika dots skolas novadpētniekim. Piektdien skolā bija plānoti latviešu folkloras svētki, bet līdzīgs krievu folklorai veltīts pasākums notiks nākamajā ne-dējā.

M. GEKIŠA

Pirms 40 gadiem

tādā pat novembra dienā, kad bija radīts Preiļu tagadē-jais rajons, apvienojās arī di-vas kompartījas organizācijas — Preiļu un Līvānu, tika iz-veidota kopīga partījas rajona komiteja. Šajos gados vairāk-kārt mainījies sekretāri un partījas komitejas aparāta dar-binieki, piedzīvotas dažadas saimnieciskas, ekonomiskas un politiskas grūtības. Aizvadītajā sestdienā partījas rajona komitejā pie kaļķas galddieniem sapulcējās rajona partījas dar-ba veterāni, lai pārrunātu

bijušo aizvadītajos gados, pa-kavētos atmiņas, pievērstos šodienai.

Pie Preiļu komunistiem bija ieradušies domubiedri no KPFSR Možaiskas un Baltkrie-vijas. Mioru pilsētām, kaimiņi no Daugavpils, Rēzeknes un Jēkabpils rajoniem, LKP CK pirmajis sekretārs, PSKP Polit-biroja loceklis un PSRS tautas deputāts Alfrēds Rubiks, kos-monauts Anatolijs Solovjovs, vairāki no bijusajiem partījas rajona komitejas pirmajiem sekretāriem.

S. KUZNECOVS

Četrkārtējs deputāts

6. turpinājums

Tomēr parasti no šadas stāgšanas pa instencēm bija maz labuma un aizstāvība, lielākoties, gandrīz neko nedeva. Taču ārējais efekts, ko radīja šāda darbošanās, bija Joti iespaidīgs. Analfabētisko un neizglītojoto lauzu acis Kalistratovam ieguva tautas aizstāvja, vienkārša un atsaucīga cilvēka slavu. Tiesa, jaunas mēles melsa, ka Meletijam mājās esot divi telefoni — viens tātās, bet otrs vads esot piesiets pie galda kājas. Kad ienācis kārtējais lūdzējs, saimnieks uzklaušījis viņa bēdu stāstu un norūpējies sacījīs: «Pagaidi, tūlīt piezvanījies», apmeklētāja klātbūtnē izstāstīdams lūguma būtību un nobeigdams ar vārdiem: «Kārlī, tu lūdzu paseko, lai šādi cilvēkam palīdz». Uz tumšajiem sādzās zemniecīniem šīs vienkāršais parāmēns atstāja grausošu iespādu: skat, kāds tas mūsu Meletij — ar pašu ministru prezidentu runā kā līdzīgs ar līdzīgu! Pateicīgie zemnieki piegādāja savam labdarim

vienkāršas dāvanas — krējumu, olas u. tml., no kurām Meletijs Arhipovičs neatteicās. Tsāk sakot, cilvēkiem pālidzēja un arī sevi neaizmirs. Lai kā arī nebūtu, «pašu cilvēku» reputācija tautas vidū Kalistratovam ārkārtīgi glaimoja un viņš to Joti augstu vērtēja.

Ienaudnieki ne vienreiz vien pārmēta «mūžīgajam deputātam» par viņa pasīvitatī Saeimā, kad tika lemti patiesīšām būtiski svarīgi jautājumi: viņš neesot veicinājis, lai vecticībnieku zemniekiem tiku iedalīta zeme, laikus nepapūlējies panākt, lai tiku pieņemts speciāls likums par vecticībnieku kopienas stāvokli valstī, kamēr visu citu reliģisko grupu tiesības jau bija noteiktas ar atbilstošiem likumdošanas aktemi. Šis pēdējais pārmetums daļēji atbildība par tiesībām: minētais likums pārādījās tikai 1934. gada februārī. Taču uz pārmetumiem par to, ka Kalistratovs ignorē vecticībnieku specifiskās intereses, viņš atbildēja, ka visi krievi iedzīvotāji Latvijā viņam vienītēz dārgi.

Meletija Kalistratova lielā popularitātē (šajā ziņā Saeimā no Daugavpils ievēlētajiem deputātiem viņu pārspēja varbūt vienīgi L. Jeršovs) nedeva miera viņa politiskajiem pretiniekam. Lai to mazinātu, viņi visādi centās izmantot savu oponenta nedaudzās pārēkināšanās un personīgos trūkumus. Meletija Kalistratova darbību laiku pa laikam pāvadīja dažāda veida skandalozī notikumi, kas daļēji izcēlās viņa savdabīgā rakstura dēļ. Piemēram, tika apgalvots, ka viņš nebija gluži vienalīdzīgs pret alkoholiskajiem dzērieniem un pat pārmērīgi liejoja tos. Saeimas bufetē (lai gan — un tas bija vispārizināms — ne tāk lielā mērā, kā viņa kolēgīs, otrs pazīstams latgaliešu parlamentārijs Jānis Opīcāns), un šī netikuma dēļ pamātīgi sa-kompromitējās 1929. gada Liel-dienās publiskā vietā. Kalistratova nelabvēlu iemīlēts te-māts ilgu laiku bija vēl viens sīzets — viņa sievā Marfa ceļojums uz Padomju Savienību. Turp viņa brauca 1929. gadā, lai sameklētu vīra vē-cāko brāli (Tarass, bijušais matrozs, dzīvoja Leņingradā, dienēja čekā, bija bolševiku partijas biedrs, krita frontē 1941. gadā). Laikraksti dažnedažādi aizgūtēm aprakstīja viņas atgriešanos mājās, tērušos greznā manto un daudzām vērtīgām mantām

bagāzā, nosaucot pat to «pre-cīci» vērtību.

Tomēr, Joti iespējams, ka vi-sas šīs zīnas bija stipri pār-spīlētas, jo personiskie apvaino-jumi, nereķi pat Joti rupjā formā, diemžēl bija Latvijas parlamenta darba un vispār pirmās Latvijas Republikas po-litiskās dzīves viena no vis-vājākajām vietām. Raknētāties politiku personīgajā dzīvē nav tā visgodpilnākā nodar-bošanās (taču, diemžēl, mūs-dienās arī iežīmējas tieši tāda tendēncija; šāda veida pañēmē-nus bježi izmanto, piemēram Interfrontes preses izdevums — acīmredzot tāpēc, ka trūkst nopietnu argumentu pret tiem, kas nav pa prātam). Taču mūsu laikā paradoksāli liekas tas, ka foreizējie politiki publiski noskaidroja attiecības bez Jau-numa, «kā radinieki», piemēram, to var vērot M. Kalistratova un viņa šķietami nesa-mierināmā ienaidnieka un kon-kurenta S. Kirillova attieksmē vienam pret otru.

Leonīds Jeršovs (1906—1938) — Daugavpils strādnieks, galduvejs, III un IV Saeimas visjaunākais deputāts, strādnieku un zemnieku (komunistu) frakcijas biedrs. 1933. gadā bija spiests emigrēt uz Padomju Savienību, gājis bojā Stalīna moku kambaros.

Attēlā: M. Kalistratova ģimene — sieva Marfa, dēli Glebs un Aleksejs.

Turpinājums sekos

Vēstules no Anglijas

2. turpinājums

Dzīvojo skaistā vietā, pie ezera un meža. Līdz tūvākajai pilsētai Luttervortai (ap 6000 iedz.) seši kilometri, līdz Londonai — 135 kilometri. Tuvākās pilsētās vēl ir Rugby (5800 iedz.) — 16 km, Leicestersera (290000 iedz.) — 26 km, Coventry (320000 iedz.) — 32 km. Mūsu sādža North Kilworth ar 500 iedzīvo-tājiem, tajā divi krogi, bazi-nica, skola un četras auto-mašīnu garāžas. Katrā garāžā var pirkī benzīnu vai naftu, benzīns maksā 36—39 pensus (kapeikas) par litru, nafta — par 4 pensiem lētāka.

Paldies par fotogrāfiem no mūsu jaunības. Mūsu māte bija skaista, par to viņu ap-skauða daudzas. Nesen zvanija radinieks no Vācijas. Mēs varām sazvanīties tieši, bez telefona centrāles star-pniecības. Uz Padomju Savienību jāzvana caur Maskavu, tad piecas stundas jāgaida atbilde.

1987. gada 26. novembris
Gads iet uz beigām, pilns pasaules nemieru, neuzticības un terorisma. Mūsu Ziemeļtrījā tā saucamie IRA aptur uz ceļa nevainīgus braucējus, atnem mašīnas, salādē tajās bumbas ar laika slēdziem, tad atstāj pie valsts iestādēm, policijas iecirkniem, supermar-ketevekaliem. Eksplozijās iet bojā vai tiek sakroploti ne-vainīgi cilvēki. Nesen atpaka-

šo salu piemeklēja vētra un plūdi, tika izgāzts ap 15 mil-joniem koku, sagrauts simtiem māju. Par laimi, mūsu apkai-mi tas neskaita.

Mūsu valdība un sabie-driskie darbinieki noraizēju-sies par jaunaimes alkohola un zāļu (drugs) lietošanas drudzi jau 11 vai 12 gadu vecumā. Dzērienus pārdomod katrā veikalā, nemaz nerunājot par krogiem un likieru veikaliem. Lai gan oficiāli jauniem pirms 18 gadiem nav atļauts pārdot alkoholu, bet tam lie-lākā daļa nepiegriez vērību.

1988. gada 30. janvāris

Noguldītā nauda dod 10,5 procentus gadā. Mana pen-sija ir 58,08 mārcīnas (apmēram 64 rubli) nedēļā, no ie-guldījuma procentos sanemu vēl 30 mārcīnas nedēļā. Iz-devumi: uzturam ap 15 mārcīnam, apkurināšanai — vari ap 15, zemes rente — 7, te-lefons — 4, televizora atlauja — 1, automašīni — 20, baznīcām un reliģiskajām orga-nizācijām — 6 mārcīnas nedēļā.

Pirms nedēļas uzsnīga 20 centimetrus dziļš sniegs, pēc pāris dienām no tā nebija ne-vēstīs. Toties līst katru dienu, temperatūra ir no plus pie-ciem līdz astoņiem grādiem siltuma.

1988. gada 18. februāris

Uz Eiropu, Auštriju, Ameriku un citur var zvānīt, kā jau rektījū, bez telefona centrāles iestāšanas, bet uz Padomju Savienību tikai caur intertelefonom. Sarunas sa-dārdzina 2,5 reizes. Manas krievu valodas ziņšanas pa-vakas, kopš 1945. gada nācīes saskarties tikai ar latviešu un angļu valodām, daļēji vācu. Tomēr pērn vāsār gadijās būt par tulku vācu ciemiņiem un

atskārtu, ka daudz no šīs valo-das esmu aizmiris.

Māni naudas krājumi — ap 18000 mārciņu. Tas tā, lai Tev būtu skaidrs par mantojumu. Paldies par Ziemassvētku un jaungada apsveikumiem — to biju piemirsis izdarīt laikā. Pie mums egļites, pa lieklakai-dajai, no mākslīga materiāla — nebirīst skujas un var izmantot vairākas reizes.

1988. gada 24. februāris

...Vera uz mirušās māses klosteri atsūtījusi vēstuli sma-gā, gandrīz neizprotamī, lat-galiešu dialektā, viņa jau nezina, ka tur visas māses ir angļietes. Domāju, ka An-glijā ir tikai viena latviešu mūkene — kāda no mūsu radiniečiem, viņas klostera do-tais vārds tagad ir «Regina-Marija». Pirms kādiem dieniem gadu desmitiem tika atviegloti klostera māsu dzīves apstākļi. Vairs nav jāvalkā smagie, līdz potītēm garie terpi, stērkētie galvas laktati, tagad viņām ir neilona blū-zītes, brunči un micītes gal-vā, divas nedēļas pavada klos-tera apmaksātās atvainījumus pie jūras, kur bīvi māsas ar laicīgajiem, tad vēl divas nedēļas gadā pie radiem un piederīgajiem. Sāds gods bija arī man — ciemojās divas, izvīzīnu gan abas kopā, gan pa vienai, aizvedu pie cītiem latviešiem, atbalstīju ar naudu. Arī savā testamentā abu radinieču klosteriem esmu novēlējis pa 500 mārcīnam.

Pastāstīšu par kādu kuriozu gadījumu. No Latgales sūtītā vēstule Helēnai klostera vietā bija aizceļojusi uz ...svētās Helēnas salu! Pastā laikam pārpratuši uzrakstīto «Sr. He-lena (sr — saīsinājums no suster (māsa), pieņēmuši par St. Helena, kas aizvien ir angļu kolonija Atlantijas okeānā ne-

tālu no Dienvidātrikas, un aizsūtījuši uz Napoleona trim-das vietu. Apceļojusi pus-pasauli, vēstule tomēr nonāca mūsu rokās, uz aploksnēs nu redzami Johānesburgas un St. Helena pasta spiedogi. Vēl par algām. Mūsu slimnīcu medmāsas (angļiski «nurses») pēc trim gadiem treniņa gadā saņem 7300 mārcīnas jeb 7750 rubļus.

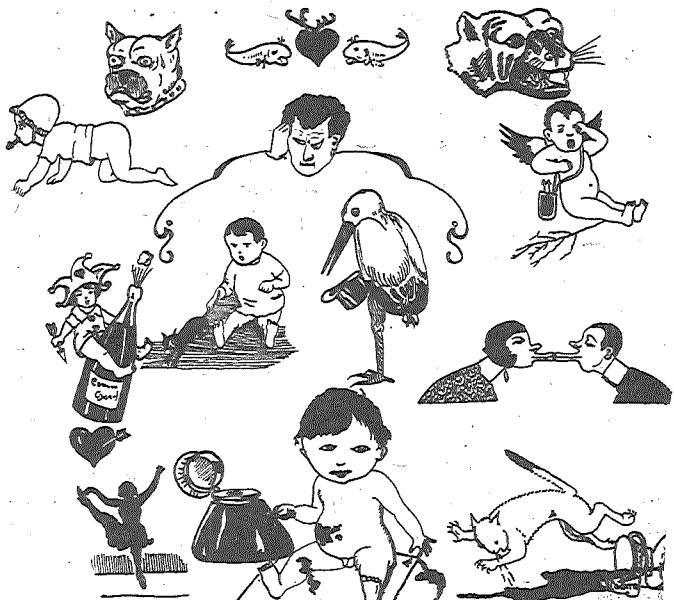
1988. gads... maijs

No mūsu toreizējās nepil-nus divus miljonus iedzīvotāju mazās Latvijas cilvēki izkai-sījušies pa visu pasauli, stās-ta, tikai Amerikā esot ap 50000 izceļotāju. Traģiski, tagad Jūsu prese un televīzija at-kāj Stalīna laika noziegumus. Mēs par saviem ienādniekiem vienmēr uzskatījam vāciešus, bet pēc padomju karaspēka 12 okupācijas mēnessi un tūkstošiem arestu tos sagai-dījām kā atbrivotājus. Jo to-reiz Stalīna vietā būtu bijis Gorbacovs, visi plecu pie pleca būtu cīnījušies ar padomju armiju.

Slimo kopējās vairs nes-treiko — visiem slimnīcas nodarbinātēm pielika pie algas. Kvalitīcēta kopēja tagad gadā saņem 8050 mārcīnas (saņēma 7300), iznāk ap 160 mārcīnam nedēļā, māsas saņem ap 2000 mārcīnu gadā, ārsti — 25000 līdz 35000 mārcīnu. Valsts statistika ziņo, ka strādnieka vidējā alga — esot 240 mārcīnam nedēļā, bet, ne-skatoties uz to, Eiropas ko-pējā tīgus valstu parlaments apsūdz Anglijas valdību, ka valstī pašlaik esot ap 9 milio-niem cilvēku, i saņemot nepieņemami zemu algu, tas ir, mazāk par 130 mārcīnam nedēļā (pašlaik kurss ir 100 mārcīnas — 111,85 rubli).

Turpinājums sekos.

Miniventilators

DOMĀ RAKUMI

Atdeva atslēgas no sirds, bet viņš grībja — no dzīvokļa. Lai kā baro viru, vienlaikus uz kaimiņiem skatās. Sastrīdās ar vienu milāko — salīgt mieru ar otr. Tā arī iztieku Majdzīvnieku nemilēja, bet savas draudzenes sauca par kakākiem.

Taupīja vārdu — nesveicīgās.

Domāja saskaņa ar instrukciju.

Parādus neatdeva. Lai saglabātu piensākuma apziņu.

Arī spilgtā gaismā var darīt tumšas lietas.

Lestā instrukcijas neviens brīnīs: cik gudri ļaudis tos arī pārcāpus.

Milnieks aptumšoja prātu līdz rītausmai.

Jā grībi iepazīt sevi — precies.

Nedod sev valju — un tā tu iegūsi pilnīgu brīvību.

Viktors Trojanovskis

KAD JŪRA LĪDZ CEPĒM

Zināma lieta — ar skaidru galvu cilvēks dzīvo pēc paru-nas: "Ja nezini braslu — ūdeni neej". Taču tiklīdz viņam par ceļu pār-skriem tas zajaiz pūķis. Kas tad notiek? Kā ar burvju mājienu ūdens cil-vēks tūdēj kļūst par pilnīgi pretēju, savus principus mainīt diem-rali: "Jūra līdz cepliem". Tā tas atgādījās ar dažiem manim pazišām.

Saticies ar to pašu zāļu, elektrometinātājs Artemījs Aleksejevs ssākās vīrs meicim un stūrīja uz ceļa. Ilgi tā viņš brauca, vai neilgi, bet līdz avārijai tika. Pēc tās no savām vadītājām tīse-bām ūķīras uz trīsdesmit sešiem mānešiem sākot ar 2. oktobri.

Liktenis labvīgais bija pret ceļu vadītāju Jani Upe-nieku. Preliudīja tā pati: arī šo bija netvars zajaiz pūķis. Lai kam tas tad arī pačukstēja ausī, ka uzspīmīs tādu dopingu, nu var skaisti parizīstīties ar automobiļu. Cilvēks viņš — Jānis — ir ar mīkstu rak-stu, un padevās kārdinājumam. Vārdu sakot, viss šis joks beidzās ar diviem simtiem rubļu soda naudas.

Benedikts Kaulecīs

iespēsta Latvijas izdevniecību, poligrafijas un grā-matūrātīcības ražošanas apvienības Daugavpils tip-o-grāfijā. Rubriks — I nosacīta loknes.

Izsekām dziļu līdzjūtību
VERONIKAS LACKO ģimenei
sakārā ar mātes nāvi.
Agrofirmas «Sarkanais Oktobris» kolektīvs

Skumstam kopā ar tuviniekiem un radiem sakārā ar
FAINAS STOLAROVAS
nāvi.
Agrofirmas «Sarkanais Oktobris» kolektīvs

Izsekām visdzīlāko līdzjūtību
ÉVALDAM SURGUNTAM
sakārā ar **BRĀLA** nāvi.
Agrofirmas «Sarkanais Oktobris» kolektīvs

Jātām līdzi
GEORGIJAM MIHAJOVAM
sakārā ar